

Latweeschu Nwises.

Nr. 51. Zettortdeend 18ta Dezember 1847.

Ra Deew's katram lizzis.

Buhs kahdi trihs woi tschetri gaddi atpakkal, ka kahda wakkara apmekleju wezzu pasihstamu, wihru pee 70 gaddeem, behrni tom nebija, winsch dsihwoja weens pats scheitan pilsata, turredams faru ihpafschu kohrteli. Wehla ruddens wakkara pee winna nonahzis to jautaju: Ra tad klahjabs wezzais, ka jelle dsihwojeet? Us to winni atbildeja, ka lai wezzam klahjabs? Slikti klahjabs! Wezzuns speesch, slimmiba puhle, garsch laifs! Waizaju, nu ka tad pawaddeet faru laiku? Urbildeja wezzais: Nu ka lai to pawaddu. No rihta, kad pazellohs, man pawissam slikti. Naw naktim meegs. Labbi ja — dauds pahri par pufsnahti — warru dabbuht eemigtees. Naktim nahk tahdi plehseji pa wisfeem lauleem; duhr, ji lezz aufis un galwa, tad atkal tahdi rausitaji rausstahs pa kruhtim, flep-pus mohza un beids mannis pawissam nohst; ja tad nu eemeegohs, tad no rihteem ilgaki pagulohs, lihds septineem woi astoneem. Kad tad pazellohs, tad man galwa dulla, ta pahruemta, ka ne warru nekahdas freemas dohmas galwa sanemt, tad — man paleek weeglafi, ja uhdens glahsi nobjerru. To isdsehris pastaigajohs par istabu labbu brihtinu, fullainis peeness kappeju un pihpi, tad smeheju pihpi lihds dewineem. Pihpi ishmehejis pastatohs zaur lohgu, ja irr ko stattirees, nemmu obtro pihpi un smeheju. To pihpi ishmehejis taisohs gehrbtees; kad esmu avgehrbees tad ishmeheju trescho pihpi. Tad uskohschu ko us brohfasti, lai ne paleeku ilgi tufschä duhschä. Tad einu drufjin — ja naw bahrgs gais, pazerecht, wahrnahku mahjäs un smeheju ziggarinu. Apsehdohs ehst, paehmu, bet ne eet chdeens lahga pee sirds. Paehdees smehe-keju zettortu pihpi, smeheju, smeheju ta lihds pulksten trin, tad palassu kahdu awischu lappinu, at-

puhschohs un smeheju obtro ziggarinu; to ishmehejis dserru atkal aukstu uhdenu, pastaigajohs par istabu un nemmu peekto pihpi. To ishmehejis dserru tehju, uskohschu kahdu maies rezentinu un smeheju festo pihpi. Azzis lahga ne warr pee swezzes wairs redjeht, ko darriht? Smeheju trescho ziggarinu. Prett wakkaru duhscha paleek pawissam slikti, tahdi lauseji lausch faulus nohst, galwa duhz, tad apmettohs kur lehrkrehsla, smeheju septito pihpi. — Paehdis staigaju atkal par istabu, pahrdohmaju ka wezzos laifos irr bijis, un ka taggad irr, un apsehchohs un smeheju zettorto ziggarinu. Tad laischchohs gulleht, bet weli! ne warru eemigtees! tad ne ko darriht, janemin pihpis, tad smeheju astoto, ir dewito, ir desmito pihpi, kamehr nokuffis, nogurris eemeegohs. Tahda manna dsihwe! Es to wissu dsirdejis, un redsejis, ka wihram bija spohscha istaba, wiss glihti, kohschi, kas tai istaba no leetahm bija redsams, fullainis un pilna dsihwe, dohmaju pee fewim: Tu nelaimigs zilweks! — Lai Tew atnemim pihpi, un Tu effi bes pasauls! Tik nu ween Tew debbes un semine isdohd, ka tabaku ko smeheht, un tohs pihpijus un ziggarinus! It nekahds darbs Tewim naw, nej rohkas darbs, nej kahda galwas lausischana, ta pawaddiht deenu no deenas, man buhtu gattawa elle! — Lai Deew's dohd gruhtumu kahdu dohdams, bet to gruhtumu lai ne dohd, palikt bes darba. Ta tobrihd dohmaju, un tahdas dohmas turru ir schodeen. Deewa darbi brihnischki! Weens mirst bes darba buhdams, ohtram jamirst talabb, ka darbi to speesch pawissam nohst. Ta mannim taggad. Mans ammata beedris, Latweeschu wespera mahzitajs Boerger irr nomirris, un jawell mannim nu juhgs weenam pascham. Lai Tew patihkabs laf-ahst, ka mannim taggad if no deenas ja-pawadda,

kas narw swehtdeenās. Nr leelu publiu swehto rihtu farwu istabu esmu no laudim isflauzijiis skaidri, tad nu Tew tohs darbus isstahstischi, kas mannim iff deenas no mandagas lihds sesdeenās. Pilfata jawakte durwis, ka azzis peere; ja Tawa azs no lectas nohst, jeb no atflehgās nohst, tad to ne mekle, bet wehle saglim labbu laimi, kas to panehmis. — Sekam tad nu Tu dabbusi manna istaba eenahst, tew jawelk pulkstenis, lai Tew attaisa. Klausēes nu to skandināschanu.

Welk durwju pulksteni

- 1) Zilweks, kas peesakkahs pee Deewa galda.
- 2) Zilweks, kas peesakkahs pee kuhneem.
- 3) Prassa pehz Ribgas grahmatinahm. — (Dabbu.)
- 4) Peeness lappinu un prassa, woi to ne warr ihvaschi nodrukkahst. — (Nē.)
- 5) Nabbags, gribb wehrdinu. — (Dabbu.)
- 6) Rahda papihra naudu, woi geld wehl, jeb woi pahrmainama. — (Welt.)
- 7) Prassa saldatu seewa, woi narw no wihra grahmata atnahkuse. — (Nē.)
- 8) Saldatš peeweddis nekruhti pee swehresteeem.
- 9) No palizeijas, peewesti laudis pee swehresteeem. — (Kawufchees un lemmajufchees.)
- 10) Seewa mekle einmas weetu. — (Weeta irr dabbujama.)
- 11) Meita, prassa woi narw zindi pahrdohdami. — (Nē.)
- 12) Nabbags, gribb mahrfu. — (Dabbu.)
- 13) Prassa, fur lihka rattus warr dabbuht. — (Pee swanna.)
- 14) No Steffenhagen funga pehz awisehm. — (Lai gaida.)
- 15) Gribb bibbeli pirkt. — (Dabbu.)
- 16) Peewedd behrnu, kas us azzim slims, un luhdsahs lai peelaisch pee labba daktera. — (Tahds gruhiti dabbujams.)
- 17) Peeness pawehleschanu no basnizās teefas, lai ar steigšchanu arbild. — (Wai!)
- 18) Luhdsahs naudu krahšchanas lahde nodohst.
- 18) Grahmata no Rihwes mul'chas schhlmeistera, ar sauzamahm grahmatahm un zitteem raksteem.
- 20) Echihds peedahwa prezzi. — (Eij weffels!)
- 21) Scheblojabs, ka sainneeks ne laischeht maises behrnu skohlā. — (Tahds beskauna!)
- 22) Luhdsahs fristamu grahmatu. — (Dabbu.)
- 23) Prassa pehz tahs grahmatinas: pamahzischana mohderehm. — (Maksa 30 kap. f)
- 24) Luhdsahs sihmi, ka pee Deewa galda bijis. — (Dabbu.)
- 25) Luhdsahs, woi ne warretu nahst paligā nekruhti ispirkt. — (Ne warru.)
- 26) Nabbags, gribb wehrdinu. — (Dabbu.)
- 27) Pahris pee saufschanas.
- 28) No pastes grahmata. — (Maksa mahrfu.)
- 29) Zetumneeks no zetuma atwestis gribb fw. meelastu.
- 30) Mizinatajs pee slinna. — (Duhšchu.)
- 31) Seewa gribb schfirtees no wihra. — (Wihre narw ar meeru.)
- 32) Peeness farwu dahwanu preekšch teem no degguscheem. — (Pateizohs.)
- 33) Peeness naudu saldatam ar passi aistais.
- 34) Prassa, woi narw dseefmu grahmata pahrdohdama. — (Nē.)
- 35) Peeness dahwanu us bibbelehnm. — (Pateizohs.)
- 36) Prassa, woi narw fartuppeli pahrdohdami. — (Nē.)
- 37) Padohma-luhdsajs, kas aprinka teesā eesuhdschts. — (Gerra runna.)
- 38) Luhdsajs, lai apleezina pee rahts, ka nabbags buhdams ne spehj galwas naudu makfahst. — (Dabbu sihmi.)
- 39) Gribb kappu sihmi. — (Dabbu.)
- 40) Grahmata no bibbeles beedribas. — (Nefal!)
- 41) Prassa pehz tahs jauncs rohku grahmatinas. — (Maksa 20 kap. f)
- 42) Pehz awisehm. — (Dabbu.)
- 43) Luhdsahs pasluddinaht, ka fiwens no kuhitim isagts.
- 44) Grahmata no meschakunga, mescha sargu paliqu swehrinaht.
- 45) Bruhte luhdsahs, lai to ohtru reis ne sauz, tai peedahwajotees zits bruhstgans. — (Deews lai dohd laimi!)
- 46) Prassa, woi narw zindi pahrdohdami. — (Nē.)

- 47) Meita schelohajš, ka puifis to peefnehjis. un waiža fur lai to behrnu list. — (Ne sinnu.)
- 48) Divas grahmatas no pagasta teefas.
- 49) Prassa pehz ta katfisma no Braunschweig, nelaika Sahves mahžitaja. — (Makfa 15 kap.)
- 50) Peenes lectu, kas us zellu atrasta.
- 51) Dhtra sinna no Etteffenhagen pehz awi-
sehm. — (Lai gaida.)
- 52) Prassa, woi secwai brihw basnizā eet, kad
tai us drahnahm. — (Kā patiht, labbak ne eet.)
- 53) Luhdsejs, kas gribb lai to fur eelaisch par
waggari. — (Daw weetas.)
- 54) Skohlneisters schelohajš, ka makfa pee-
truhfufe. — (Lai salst.)
- 55) Prassa, woi naw linui pahrdohdami. — (Mē.)
- 56) Schelohajš, ka schis woi tas atraitnis see-
ru nemmoht, cekain behrnu manta isbal-
lita. — (Lai teefa atbild.)
- 57) Woi ne warroht pateikt, kad nekrushchi ees
prohjam. — (Ne sinnu.)
- 58) nabbags, gribb wehrdinu. — (Ne dabbu,
jo smird no brandwihna.)
- 59) Prassa, kà ta grahmata effoht, ta jauna
pehrlurohta, kas kalenderi likta. — (Labba.)
- 60) Prassa no Etteffenhagena, woi ta pawehle-
schana no Waldischanas teefas jaw pah-
tulfofa. — (Lai gaida.)
- 61) Altnes nauđu us swezzehm. — (Pateizohs.)
- 62) Prassa, woi naw fur tahds un tahds sirgs
peeklihdis. — (Mē.)
- 63) Zilwels no istakehm peenahzis gribb pa-
dobnu, un eesahk no galla nemi sawu schel-
loschanu isteikt. — (Garra teitschana.)
- 64) Seewa schelohajš par saunahm mehlehem.
(Lai eet pee teefahm.)
- 65) Gribb sismi, ka wihrs irr mirris. — (Dabbu.)
- 66) Prassa kwittanzi par to winnu lahgu ar
passi aisfuhritu nauđu. — (Dabbu.)
- 67) Grahmata no aprinka teefas. — (Wai!)
- 68) Prossa, kad schkirrama teefa eesahkusees.
(Pasoktu.)
- 69) Prassa, woi ne warr fur kahdu darbu pee-
raddiht. — (Ne sinnu.)
- 70) Dahwana us nelaika mahžitaja kappeem.
— (Pateizohs.)

- 71) Prassa pehz Doebnera stahsteem. — (Makfa
40 kap. f. wahta eeseeta.)
- 72) Prassa pehz teem stahsteem no Ahbraäma.
— (Makfa 30 kap. f.)
- 73) No Etteffenhagena pehz teem papihreem, ko
wakkar wakkarā atfuhrijuschi. — (Ead lai
jelle gaida!)

Ne dohma lassitajš, ka es tē kahduš johkus
dsennu, dauds darbi te irr minneti weenreis deenā,
fur us to paschu darbu wairak kà 10 nahk, Dee-
wagaldneeki, laulineeki u. t. j. pr. — un no-
prohti, ka mannai galwai pateesi japateek dullai
ar tif dauds darrisct anahm, un ja winnam wez-
zam bija gruhti bes darba, ar pihpa simhkeschanu
ween sawas deenas pawaddiht, ka man pateesi
arri gruhti, ar tif dauds un baschdaschadahm dar-
rischanahm. Atgahdajees arri, ka tahs grahma-
tas no teefahm un no pastes gribb atbildeschanu
dabbuht, ka tahs sihmes no rulleem gribb buht
usmekletas un israkstitas, ka tee pirzeji gan abtri
irr atraidami, talabb kà itt nelahdu tirgoschanu
— bes ween ar grahinatahm — ne turre, bet
dauds nahzeji naw ar yusf stundas wallođu ar
meeru. To wissu esnu farakstijis, lai Zuhš rak-
stitaji, kas man grahmatas atlaischat, to par
launu ne nemmeet, ja Zums us tahm paschahm
brihscham ne atbildu, un lai Zuhš schinni gaddā,
kamehr weens pa draudst esnu, no mannim ne-
kahdas eeschanas, prassischanas ne meklejatees.
Wehl Zums atgahdaschu, ka spreddikis gan
weegli pahrluhpahm nahk, ja tas irr galwā
eeliktis, bet ka winsch galwā ne teek bes publina,
ka tahs isbraukschanas pee wairak kà 100 slim-
meem par gaddu, pee 7 skohlahm — fur ja
weenā deenā no sawa namma braukdams tohs
gribbetu apmekleht, man 2 reis 72 werstes buhtu
jabrauz — ka schihs isbraukschanas puble meesu,
un atkal: ka tapat no raddeem un draungeem, tik-
labb no pilfata, kà no laukeem weens un ohtrs
peenahk klahk, kas gribb peederrigu gohđu un sa-
wu wallođu; faleezi schihs 73 jautaschanas wis-
sas kohpā sawā galwā un turri brahta mihlestibu
un tizzigu firdi, un nopuhtees un falki: tam pa-
teesi gruhti! Bet atgahdajees, ka Tawa nopuh-

schana gan irr dertiga — jo firniga nopuschana eet Deewa aufis — bet ka Jehkabam, tam apustulin, arri taisniba, ja winsch fakta II., 14—16.: fo tas palihds u. t. j. pr., un nemmees mannu luhgschana paklaufsht. Schi irr manna luhgschana: Vazetees ar tabin awisehm, ja winnas Tew nahkoschâ gaddâ daschâ nummeri ne patiks, un gahda un palihdsi, lai tabs buhtu Tewim un zitteem patihkamas. Ja daschu stahstu, fo awisehm atfuhfisi, ne atraddisi nodruklatu, tad sime ta: — Lawâ rakstis jaw buhs kahdâ gadda gahjumâ bijis lassams, jeb — tas kungs, kas pee katras awischu lappinas welk farwu wahrdu ap-

pakschâ, irr appalsch Lawa stahsia schohs trihe man grehti nessamus wahrdu pawilzis: naw brihw druffacht! un mannam preekam gale! — Dohd saweem raksteem scho wirserakstu, woi Wahzifki jeb Latwiifki: Pee Jelgawas Latweeschu rihta-mahzitaja W. Pantenius Jelgawâ, un tee riktigi arnahs; es aismaksaschu mahru ar preeku, un buhs Tewim pateiziba leela, neween no mannim, bet arri no wisseem awischu lassitajeem. Wehlu Tew wissu laimi, preeku un wesselibu, labbu galwu un weeglu spalwu. Rakstis ar steigschana, tai 15tâ Dezember 1847. B. P.

S i n n a.

Tcem, kam patiftu, schahs Latweeschu awises ir turpma lastsht, scheid sinnamu darra, ka tahs arri nahkoschâ 1848tâ gaddâ rakstis. Maksa, apstelleschana un wissas zittas leetas paliks kâ preekeschlaikâ; bet lai warretu sinnaht, zif awischu lappas buhs list rakstis cespess, tad iktrâ gohdigs lassitais tohp luhgs, Etteffenhagen fungam pee laika to usdoht, ka tas pirzeju wahrdu un naudu warretu salassht. Jo tee, kas wehlati schahs lappinas apstelles, ne warrehs par kaunu nemt, kad tee tohs pirmajus nummerus ne dabbuhs lihds.

Naudas, labbibas un prezzu tirgus us plazzi. Ribgâ, tanni 15tâ Dezember 1847.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
1 jaunâ dahlderis	1	33	1 pohds kannepu	1	—
1 pubre rudsu	1	65	1 — linnu labdakâs surtes	1	60
1 — kweeschu	2	75	1 — siltakâs surtes	1	40
1 — meeschu	1	20	1 — tabaka	—	75
1 — meeschu = putrainu	2	20	1 — dselses	—	80
1 — ausu	—	80	1 — sweesia	2	20
1 — kweeschu = miltu	3	25	1 mugga siltu, preeschu muggâ	7	25
1 — bibdeletu rudsu = miltu	2	20	1 — — wibschu muggâ	7	50
1 — rupju rudsu = miltu	1	50	1 — farkanas jabls	7	—
1 — firnu	2	—	1 — rupjas ledbainas jabls	6	—
1 — linnu = sehklas	2	25	1 — rupjas baltas jabls	5	50
1 — kannepu = sehklas	2	—	1 — smalkas jabls	4	50
1 — kinnenu	5	—			

B r i h w d r i f f e h t.

No juhrmallas-gubernementu augstas waldischanas puffes: Waldischanas-rahts A. Weitler.